

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

130. An obtineri saltem possint istiusmodi duo uniformia in eadem Ecclesia, dum unum eorum annexum est beneficio alicui difformi, v. g. duæ Præbendæ, dum earum una annexa est dignitati; ut dictum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

& Rota in *Toletan. Capellan. 15. Febr. 1591.* dicunt, jura magis abhorre pluralitatem duarum præbendarum, seu beneficiorum similium sub eodem tecto, quam duorum curatorum (subintelligit, in diversis Ecclesiis) Laym. in c. 1. de consuetud. in 6. n. 6. Garc. n. 190. de quo tamen vide eundem. n. 192.

Questio 130. An obtineri saltem possint istiusmodi duo uniformia beneficia in eadem Ecclesia, dum unum eorum annexum est beneficio alicui difformi, v. g. dua præbenda, dum earum una annexa est dignitati, quem admodum dictum fuit supra, posse aliquem tenere duo curata, quando unum eorum venit per annexionem?

Respondeo negativè: juxta limitationem tamen paulò post subjungendam. Garc. nu. 189. citans c. *litteras*. & ibi Abb. n. 2. & alios: item *elem. sin. de præb.* & ibi gl. *ult.* & Cardin. *opposit.* 4. alios: Prosper. & de Augustino. ad sum Bullarii. v. *beneficior. resign. causa.* 9. Hojed. & c. hinc dispensatus ad duo sub eodem tecto non potest adhuc obtinere duo uniformia, etiamsi alterum eorum esset annexum tertio beneficio difformi in eadem Ecclesia. Sic docere id velle videtur Rebuff. in *pr. tit. de dispens. ratione atq. v. etiamsi sub eodem tecto.* apud Garc. n. 188. quini & Gomez. de *expectativ.* n. 45. apud eundem Garc. n. 191. Argumento c. *super eo. de præb.* in 6. censet duas præbendas sub eodem tecto, etiamsi altera sit annexa alteri tertio difformi beneficio, esse magis incompatibilia, quam dignitas cum Ecclesia Parochiali annexa præbenda in Cathedrali.

1. Procedit responsio, etiamsi illud tertium difforme beneficium, cui annexum alterum ex dictis uniformibus sit situm in diversa Ecclesia, modo illud annexum sit in eadem Ecclesia cum suo simili. Garc. num. 189. ex Nav. *conf.* 23. de *præb.* ubi is consultat, non posse aliquem retinere sine dispensatione beneficium simplex, seu præbendam alicujus Ecclesie cum Rectoria Ecclesie alterius, cui annexum beneficium simplex prioris illius Ecclesie.

2. Limitatur tamen dicta responsio, ut procedat, dum dicta annexio seu unio facta est æquè principaliter, vel ad tempus, seu vitam obtinentis tantum (uti & in hoc solum casu procedunt, quæ immediatè antè allata sunt ex Nav. Rebuff. Garc. n. 218. secus si beneficium illud ex duobus uniformibus sit accessorie tantum unitum; quia tunc non habetur in consideratione; cum sit per talem unionem suppressum & extinctum, Garc. nu. 216. & 217.) unio siquidem ad vitam inducit incompatibilitatem, saltem hoc vi *Trid. sess. 7. c. 4.* & *sess. 24. c. 17.* Garc. n. 219. citans Maudol. de *signat. gratia. tit. de unione.* Quintadv. l. 1. c. 4. n. 12. *Parti. l. 12. q. 3. n. 49.* Gonz. gl. 15. §. 7. n. 145. & c. & sic si quis in aliqua Ecclesia habens dignitatem ad sui vitam erectam, pro cujus dote eidem unita seu incorporata esset portio dictæ Ecclesie, non potest jam in eadem Ecclesia obtinere aliam portionem seu præbendam. Garc. n. 220.

3. Econtra responsio non procedat, dum alterum illorum uniformium ita unitur tertio difformi, ut per dictam unionem extinguatur & supprimatur titulus illius: quemadmodum, quia portio annexa accessorie dignitati extinguatur, & titulum portionis amittit, potest quis (quantum est ad

præfens) obtinens talem dignitatem, cui annexa sic est portio, obtinere insuper aliam portionem ejusdem Ecclesie absque eo, quod vel sic obtineat vel obtinere censetur duo uniformia in eadem Ecclesia, Garc. n. 198. unde etiam petenda est difparitas, cur obtineri possit curatum unum cum altero curato annexo alteri non curato, & obrineri nequeat præbenda cum dignitate, cui alia verè Canonialis præbenda ejusdem Ecclesie annexa est; nimirum quia per annexionem seu unionem Ecclesie Parochialis factam præbenda, cum fiat accessorie, extinguatur titulus Parochialis, perdatque nomen beneficii, & efficitur prædium præbenda; ut Garc. hic n. 192. & p. 12. c. 2. à n. 12. juxta dicta & dicenda à nobis in fine hujus partis: neque talis præbendatus intituletur amplius in tali Parochia annexa, sed in præbenda tanquam principali beneficio, ut Garc. n. 193. citans Franc. in c. 1. de *filii presbyt.* in 6. n. 7. nec censetur habere curam, ut Garc. n. 194. ex Felin. in c. *in nostra. de rescrip.* Menoch. de *arb. l. 2. casu.* 201. n. 87. Nav. *conf.* 14. nu. 4. de *rebus Ecclesie & c.* Quintadv. l. 4. nu. 70. adeoque talis Ecclesia possessa uti unita, & membrum alterius simplicis non inducit incompatibilitatem cum alio curato juxta dicta supra. Garc. nu. 195. citans Gonz. gl. 5. §. 7. nu. 21. Quintadv. ubi antè. Mand. ad *Lap. Alleg. 35. addit. ult.* quia jam talis non dicitur habere duo curata, sed unum curatum & alterum simplex; hujus enim naturam Parochia illa annexa assumit. Garc. n. 196. citans Less. de *justit. l. 2. c. 34. n. 148.* Azor. p. 2. l. 6. c. 28. q. 20. & c. & aliquot S. Congregat. declarationes. Econtra verò per annexionem præbenda, nempe Canonialis, quæ proprie præbenda dicitur, factam dignitati ejusdem Ecclesie, etsi fieri videatur accessorie, non solet extingui & supprimi titulus, & nomen præbenda & Canonice, sed uti duo beneficia obrinentur; & hinc, ut dictum est, non possunt simul teneri in eadem Ecclesia dua præbenda Canonicales, etsi una annexa sit dignitati vel officio. Garc. num. 199. Porro quod hic dictum de præbenda Canonicali, id quoque intelligendum de præbendis quasi Canonicalibus (nam de his quoque intelligitur *et. clem. ult. de præb.* Garc. n. 200. juxta Bonifac. in *dictam clem. n. 42.* & Rota *decis.* 684. p. 1. *divers.*) præbenda autem quasi Canonicales est, quam habens reputatur pro Canonico, vocem habet in Capitulo ut Canonicus, etsi Canonicus non sit. Garc. n. 201. citans c. *cum in Ecclesia. de præb.* in 6. & Bonifac. ubi antè. nu. 46. quamvis n. 205. subjungat Garc. ex eo solo, quod quis obtinens dignitatem talem habeat vocem in Capitulo; quin & sit de Capitulo (licet id sit adnuncium aliquod) constare non dicitur, aliquid habere præbendam quasi Canonicalem, & reputari inter Canonicos; cum licet de jure id competat solis Canonicis (pro quo Garc. n. 206. citat quamplurimos) id tamen etiam de jure speciali & consuetudine, vel privilegio possit competere aliis; & ratione dignitatis, ut Baifig. in *director. elect.* p. 1. c. 2. nu. 2. Felin. Abb. Ferret & c. quos citat Garc. n. 207. & fusè Rota in *Callaguris. jurisdictionis.* 10. Decemb. 1599. quam decisionem recitat Garc. n. 209. Nequaquam autem intelligenda de aliis præbendis, multò que minus de iis, qui tituli beneficiales non sunt, sed portiones quædam temporales, seu jus quoddam fruendi duplici redditu, adeoque non inducunt incompatibilitatem. Garc. n. 202. dicens ex Bonifac. *loc. cit. n. 42.* dum in ali-

quibus

quibus locis principalem dignitatem obtinens habet duas prabendas, vel duplicem portionem Canonicaem, una non est proprie Canonica; sed habetur solum pro quodam jure & beneficio temporali. Quin &, ut de suo addit Garc. n. 203. neutra illarum sit prabenda proprie Canonica; nec conferatur duplex titulus beneficii, sed unus, nempe ipsius dignitatis cum duplici reditu, prabenda, seu portione temporali, quæ dein exemplificat n. 213. & 214.

Questio 121. Num igitur per dispensationem Episcopi, aut saltem consuetudine, potissimum immemoriali, induci possit, ut quis in eadem Ecclesia habeat duo pariformia simplicia, v. g. duos simplices Canonicius seu prabendas?

Respondeo negativè. Garc. loc. cit. n. 124. citans Lambert, de jure patr. l. 2. p. 1. a. 509. 6. Hojed. p. 1. c. 20. nu. 3. & c. Pirh. de prab. nu. 141. Garc. n. 184. uti & Pirh. expressè loquens de consuetudine immemoriali, & citans pro hoc gl. in c. literas, de concess. prab. ubi ait, quod talis consuetudo magis censenda sit corruptela: tum quod prabende sunt in Ecclesia, tunc Canonice sunt constituendi. Abb. in c. literas. n. 2. & AA. communiter: item Gomez. de expectativ. n. 44. Duenn. reg. 71. n. 5. & c. consuetudo siquidem talis, quæ ex radice ambitionis procedere solet, tendit in diminutionem cultûs divini, præbetque occasionem negligendi administrationem rerum Ecclesiasticarum, adeoque tendit in grave detrimentum Ecclesie. Pirh. loc. cit.

Questio 122. An, & qualiter vacet prabatum, etiam simplex ad obtentionem alterius uniformis in eadem Ecclesia?

Respondeo vacare ipso jure. Castrop. tr. 13. de benef. d. 6. p. 3. §. 6. n. 5. Azor. loc. cit. q. 3. citans Cardin. Abb. in c. literas. Lamb. p. 1. l. 2. q. 7. n. 1. Rebuff. in concord. Rubric. de mandat. Apost. §. 1. Garc. nu. 182. dicens ipso jure vacare, etiam jure antiquo, juxta c. literas. Clem. ult. de prab. c. 1. de consuet. in 6. & citans quamplur. Paris. l. 3. q. 1. n. 121. cum communi. Quia, esto, ex munere & residentia sint compatibilia; attamen quia jure ipso mutuo se excludunt ex c. literas. & clem. fin. ipso jure sunt incompatibilia, & obtento secundo vacat primum ipso jure. Castrop. loc. cit. quin & si utrumque retinere præsumperis, vacat utrumque ipso jure ex decreto Trid. sess. 7. c. 4. Castrop. loc. cit.

Questio 123. In specie an, & qualiter due Capellania in eadem Ecclesia censantur uniformia & incompatibilia beneficia?

Respondeo: duo altaria in eadem Ecclesia, quæ dantur in titulum, seu duas Capellanas sub eodem recto esse beneficia incompatibilia tanquam uniformia, & non posse simul teneri absque dispensatione Papæ, & per asecutionem secundi vacare primum, tenet Garc. cit. c. 5. n. 221. citans Dominic. in c. 1. de consuetud. in 6. n. 14. & Franc. ibid. n. 8. Fub. de visitatione. l. 2. c. 11. n. 9. (qui etiam ait, non posse in eo dispensare Episcopum, & procedere in hoc casu Trid. sess. 7. c. 4.) & plures Rotæ decisiones in Toletan. Capellania, quas fusè re-

citatur à num. 222. tradit nihilominus in contrarium Nav. conf. 16. & 22. de prab. duo altaria seu Capellania in duobus altaribus ejusdem Ecclesie, quamvis uno eodemque generali nomine Capellania dicantur, non esse tamen reipsa beneficia uniformia ad effectum incompatibilitatis, si habeant diversa & separata onera & munia, v. g. ut in uno altari in septimana bis celebret, & in altero ter aliis diebus: secus si instituta ad unum eundemque finem, ad eadem onera, munia seu officia, & unam congregationem. Navarrum sequuntur Castrop. loc. cit. n. 5. Mand. de signat. gratia. tit. de dispens. ad beneficia sub eodem recto v. ad duo, Zerol. in pr. Ep. p. 2. v. beneficium. §. 13. Zechus, de rep. Eccles. c. de beneficiis. n. 4. & de beneficiis & pensionibus. c. 7. n. 4. Prosper de Augustin. & c. quos citat Garc. n. 225. sequitur item Gonz. gl. 10. n. 34. & hanc Navarræ sententiam probabiliter esse, idque saltem licitum esse, si consuetudo sit recepta, ut unus Capellanus duas hujusmodi Capellanas in eadem Ecclesia habeat; quarum altera non est sufficiens ad sustentationem Capellani; & sic posse etiam rectorem seu Parochum alicujus Ecclesie præter Rectoriam suam, seu beneficium curatum simul retinere Capellania in eadem Ecclesia existentem, ait Pirh. de prab. n. 138. citans Laym. Theol. mor. tract. 2. c. 8. n. 7. & eundem Nav. conf. 16. n. 1. qui etiam conf. 22. de prab. n. 2. addit, quod vi consuetudinis immemorialis possit quis etiam tales Capellanas in eadem Ecclesia retinere unà cum dignitate vel officio, quod obtinet; si dignitas vel officium illud non sit sufficiens ad decentem sustentationem, quin & Garc. ipso nu. 226. ait hanc Navarræ sententiam videri servari in aliquibus Hispaniæ partibus, præsertim in Episcopatu Abulenti, dum obtinentur sæpe ab uno duæ tales Capellania in eadem Ecclesia sine Papæ, imò etiam sine Episcopi dispensatione. Et ut ait num. 228. quamvis stante, quod sint beneficia uniformia, consuetudo in contrarium non erit habenda in consideratione, uti nec dispensatio Episcopi, sicut nec Nuncii, utpote qui contra Concilia & Canones dispensare non potest: verum tamen, ut ait n. 229. cum non sit jus clarum, esse beneficia uniformia, consuetudo tenendi in eadem Ecclesia duas hujusmodi Capellanas sine dispensatione Ordinarii vel Nuncii, videtur tolerabilis etiam post Trid. ubi illud quoad hoc non est receptum.

Questio 124. An pari modo, quo dictum de duobus beneficiis uniformibus, etiam incompatibilia sint difformia, v. g. dignitas & Canonicius, beneficium curatum & simplex, Canonicius & Capellania in eadem Ecclesia, seu sub eodem recto; vacetque eorum prabatum ipso jure obtentionem secundi?

Respondeo primò: non convenire in hoc A. A. nam primò: quoad hoc esse paritatem, quòd nimirum jura vetent habere duo etiam difformia sub eodem recto; dum loquuntur generalitè, ne quis habeat duo beneficia in eadem Ecclesia, tenent Innoc. in c. cum jam dudum. de prab. gl. in c. dudum. 2. de elect. Mand. de signat. gratia. tit. de dispensat. benef. sub eod. rect. apud Azor. p. 2. l. 6. c. 11. q. 2. qui dicit hanc sententiam esse probabiliorè oppositâ. Eandem sententiam tenet Hojed. p. 2. c. 20. n. 25. si quisque decisum esse à Rota, testantur Puteus & Achill.